

**Petri Venerabilis Abbatis Cluniacensis; Illvstrivm
Miracvlorvm Libri II**

Petrus <Cluny, Abt>

Coloniæ, 1611

XXV. De visione quam scriptor horum Romæ positus vidit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64969](#)

*De visione quam ego Roma posuisse
vidi.*

CAPVT XXV.

LICET autem propositum meum sit, ut in narrandis huiusmodi miraculis, aut nunquam aut raro somnia admittebam, quia frequenter aut falsa sunt aut dubia, quoddam tamē somnium inter haec quę narro, miraculo, quia fide dignum videtur admisi. Nam ut sanctus Pater noster Odo in vita sancti Viri Geraldis scripsit, somniorum visiones non semper sunt inanes. Probat hoc pentateucus in primo Genesis libro, probat & ipsum ut cunctis notum est Euangeliū. Audite ergo somnum meū quod vidi. In primordijs Pontificatus Domini Papæ Eugenij, ad visitandum tam ipsum quam communem matrem Romanam Ecclesiam, Romam adiij. Illuc perueniens, apud Cardinalatum sanctæ Mariæ nouæ, quod iuxta antiquum Romuli templum constructum est, hospitium suscepi. Ibi dum nocte quadam quiescerem, ecce vir venerandæ vitæ Dominus Guillielmus qui nuper de vita excesserat, mihi dormienti visus est in somnis astarte. Et quia frequenti narrationi hoc ne-

K. 3.

cessa-

cessarium est, quis iste vel cuius vitæ fuerit, quo insuper euentu ex hac vita migraverit, breuiter inferendum est. Fuit hic iuxta carnē nobilis, iuxta spiritum longe nobilior à primis adolescentiæ annis religionis amator: in quam quamdiu adixit, hoc est sicut usque ad senectutem, bonis meliora semper addendo, profecit. Angelicæ monachus munditiæ singularis in pauperes & desolatos misericordiq. Zelo Dei contra negligentes, & maximè contra grauiter dereliquentes totus igneus, exceptis nocturnis & occultis vigilijs, dimidiā partem diei quotidianis orationibus & lachrymis pænè semper occupans. Et licet hæc principaliter deco scribam, quia in his hic specialius effulgit, non tamen solo hæc de ipso vel in ipso commendo. Nam quantum facultatis & scientiæ in eo fuit, iuxta morem & modum Cluniacensis ordinis ac propositi, sacris semper etiam aliarum virtutum exercitijs inuigilauit. Hoc merito, & quia præter hæc quæ dicta sunt in exteriорibus administrandis multam à Deo sibi collatam gratiam obtinebat, multis cum & magnis monasterijs diuerso tempore ut res exigebat præfeci. Vnde Amerto Caroloco, Celsinanijs, Siluiniaco, ipsi tandem

tandem Cluniaco , à me in Priorem præ-
latus, indeque in Abbatem Moysia cen-
sem assumptus, ubique iam dictarum
virtutum signa impressa reliquit. Casu
dehinc interueniente quem nominari
nulla necessitas cogit, dans locum iræ , à
loco illo recessit, & Cluniacum rediit. V-
bi aliquanto tempore, camerarij hoc est.
fratrum procuratoris officio functus, ad
vltimum, ad Prioratus administratio-
nem earum loco remissus est. Illic assue-
tis religionis & disciplinæ studijs toto
conatu intentus, dum nulli prorsus in
causa Dei parceret zelo (vt iam dixi) iu-
stitiæ totus ignitus, à quodam nequissi-
mo, qui sibi prouenire timebat, quod de
alijs delinquentibus ab eo fieri cernebat,
insidias passus, venefica fraude extingui-
tur. Talem vitæ terminum sortitus bon^o
vir, regno cœlorum dignus factus est, co-
iunctus illis ut iustum est credere, de qui-
bus Christus veritas ait, beati qui perse-
cutionem patiuntur propter iustitiam,
quoniam ipsorum est regnum cœlorū.
Vnde quia non solum propter iustitiam
iam persecutionem passus est, sed etiam,
quod maius est, propter iustitiam mor-
tus est, meritò dignus iudicatur regno
cœlorum. Fraus ergò qua tantus vir vitæ

K 4

sub-

subtractus est, quibusdam indicis antequam Romanum iter aggrederer, ad me delata, in quæstionem versabatur. Sed itineris accelerato quæstionem impediens, ad finem rem perducere non permisit. Ita interim de tam nefanda re anxius & dubius, propositum iter incepi, & Romanum, ut suprascripti, perueni. Ibi loco, tempore, modo, quo dictum est, venerabilem Guillielmum mihi adstare conspicio, quem cum viderem valde gauisus. surrexi, & multo cum affectu amplecti eum & osculari coepi. Licet autem altus sopor exteriorum sensuum officia occupasset, vigilat tamen velut in vigilante memoria, neque dormire dormiens non ignorabam. Nec illud mente exciderat, illum qui videbatur, in somnis videri, nec eram immemor ante non multum temporis mortuum, & dolo, quem supra scripsi, extinctum. Quodque magis mirum est, & illud nescio qua vi occulta naturæ statim menti occurrit, non posse mortuum diu cum vivente morari, nec prolixum sermonem miscere. Vnde priusquam recedere virtute inuisibili cogeretur, interrogare illum festinanter de quibusdam decreui. Quæ tamen ut non phantastica sed verax quæ apparebat visio videretur, nequaquam prius.

prius præmeditatus fueram, sed tunc ea
dormiens nutu ut arbitror Dei nouiter
menti occurrentia, cogitare incipiebam.
Quatuor ergo quædam, quæ nescio unde
dormienti occurrerant, interrogando
ei proposui. Quomodo (inquam) vobis
est Dominus Prior? vocans cum non ex
proprio nomine, sed ex officio. Ad quod
ille breuiter ut fuerat semper breuilo-
quus, ac bis vel ter ex more verba repli-
cans, respondit. Multum (ait) mihi bene
est, multum mihi bene est. Haic primæ
interrogationi secundam subiunxi. Vidi-
stis adhuc Dominum? & ille. Assiduè vi-
deo, assiduè video. Hic duabus, & tertiâ
addo. Est ne (inquam) certum quod de
Deo credimus? est ne absque dubitatione,
vera fides quam tenemus? Nihil (ait) ita
verum, nihil ita certum. Et quartò. Verū
est (aio) quod fama refert, verū est, quod
multi opinantur, quosdam quos ipse non
ignoratis fraude sua ac beneficio vos oc-
cidisse? Verum est (inquit) verum est.
His dictis, & ipse disparuit, & ego, euigi-
lans ea quæ videturam recolere & admirari
incipiebam. Interim dum hæc agerem,
& visa memoriae commendarem, rur-
sum somno opprimor, & sicut in hyema-
lium noctium prolixitatibus, nam dies.

K. 2.

aduen-

aduentus Domini tunc instabant, iterum caput ad dormiendum compono. Nec mora, adest qui supra, & se eodem modo quo prius ostendit. Occurro & ego illi non segnius quam ante & visionis præmissæ omnino immemor, amplecti cum & asculari, ut prius cœperam. Quid multa? Nihil plus minusve in animo meo, nihil plus vel minus in ore meo, in hac secunda visione fuit quam in prima fuerat. Eadem quæ supra interrogo, eadem quæ supra audio, de statu suo, de visione Dei, de certitudine Christianæ fideli, de morte sua, ordine quo præmisi à me interrogatus, eadem nec pauciora respondit. Huic tamen secundæ visioni, in fine aliquid additum est. Mox enim ut dixit se verè dolo falsorum fratrum extinctum, in fletus amarissimos ut mihi in somnis videbatur protupi, & quia iam de facto non dubitabam, tantam nefas insatiabilibus lachrymis deplorabam. In fletibus istis euigilans, oculos humectos, genasque meas recentibus lachrymis tepentes inueni. Ut verò huius visionis vel somnij indubia veritas commendaretur, regressus ab urbe atque ad Guilliam nostram rediens & Cluniacum perueniens, quæ de morte sancti

VIII.

viri suspicatus fueram, ipsius nefarij par-
ticidæ publica confessione vera fuisse
probaui. Quem gehenna dignissimum,
quia gladio, laqueis, ignibus, vel extremis
nefandorum supplicijs, Ecclesiastica pie-
tate prohibente, punire non poteram, exi-
lio perpetuo quod pænè solum licuit, in-
fernalem proditorem damnaui. Nam sa-
crosanctis Euangelijs abhhibit, compul-
sus est in publico Cluniacensi capitulo
me præsente iurare, quod transactis tri-
bus sibi à me præfixis mensibus, nun-
quam deinceps intra terminos vniuer-
sam Galliam concludentes maneret, sed
extra illos locum saluti suæ aptum requi-
reret, & in inuento loco Deo pro peccatis
suis dignè satisfaceret. Hæc suprascripta
visio licet in somnis apparuerit, idcirco
mihi fide digna videtur, quia & dormiē-
tis tam integra in tantis (vt dixi) memo-
ria, & iterata ac per omnia primæ similis
secundæ visionis præter illud quod in ul-
timo exceptum est, forma, atque ipsius
detestandi hominis publica confessio,

non falsam sed veram eam, vt
arbitror, omnino de-
monstrant.